

Форми виховної роботи з учнями

Диспут – форма проведення виховної роботи, під час якої відбувається спілкування людей, які стоять на різних ідеологічних, політичних, моральних позиціях, це суперечка, зіткнення протилежних думок. При проведенні диспуту обговорюються проблемні питання, відстоюються різні точки зору, факти, аргументи.

Вчитель – веде диспут, заздалегідь готується до його проведення, проводить мозковий штурм або анкетування за допомогою який обирає разом із учнями тему диспуту.

Учні – об'єднуються у малі групи за різними протилежними позиціями, готують аргументи, фактичні матеріали, які допоможуть відстоювати свою точку зору на проблему.

Закінчується диспут прийняттям одного рішення, бачення проблеми.

Відверта розмова – форма виховного заходу, на якому відбувається розмова за обраною темою, яка потребує відвертості, камерності і є складною, особистісною. Для проведення її вчителю необхідно пам'ятати про вимоги щодо її організації: складення довірливої атмосфери серед учнів, комфортних умов, актуальності і важливості теми для учнів.

Ця форма виховного заходу проводиться з невеликою групою учнів (за необхідністю однієї статі). Для створення комфортних умов вчитель готує приміщення та проводить попередню бесіду про важливість обраної теми, за бажанням запрошує спеціаліста, організує проведення розмови у формі тренінгу тощо.

Етичний тренінг – форма колективної, групової роботи, яка проводиться у вигляді тренінгу на етичні теми.

Вчитель - перед проведенням тренінгу разом із учнями обирає етичну тему (правила етичної поведінки, обговорення

життєвих ситуацій тощо) за допомогою мозкового штурму, бесіди, аналізуючи вчинки учнів, випадки із життя групи. Учні – приймають участь у обговоренні теми, розігрують та аналізують ситуації, роблять узагальнення, висновки, приймають етичні правила спілкування.

Тестування – форма виховної роботи, яка проводиться із метою визначення особистісного ставлення учнів до якогось явища або події, особистісної чи загальної думки, збирання певних ідей, пропозицій.

Вчитель – подає пропозицію для проведення тестування, готує або підбирає тести і форму обробки даних.

Учні – відповідають на запитання, які подає вчитель, приймають за необхідністю участь у обробці результатів.

Екологічний десант – форма проведення виховної діяльності, спрямованої на екологічний захист території, надання корисної термінової екологічної допомоги на визначеній території, яка потребує очищення від бруду, допомоги.

Вчитель – подає пропозицію, вмотивовує дітей на проведення десанту, визначає разом із учнями територію, визначає місця, які потребують допомоги, організує рекламування події, розподіляє обов'язки, визначає термін.

Учні – вирішують питання особистісної участі у проведенні десанту кожного, висувають пропозиції для об'єму робіт, визначають послідовність дій тощо.

Після проведення десанту підбиваються підсумки роботи, визначається участь кожного, проводиться нагородження учасників.

Турнір ораторів – форма колективної групової справи, яка проводиться із метою визначення вмінь учнів у колективі групи (навчального закладу) ораторському мистецтву.

Вчитель – готує теми для виступу ораторів, збирає пропозиції у дітей, проводить жеребкування серед учасників з метою визначення тем виступів, послідовності. Доводить до відома дітей вимоги щодо виступів: кількість хвилин, обґрунтованість, доказовість, чіткість, виразність, артистизм тощо.

Учні – вступають по черзі, дотримуючись вимог, критеріїв, намагаються розкрити тему за визначений час.

Закінчується турнір підбиттям загальних підсумків та визначення кращого оратора і визначення номінацій.

Моделювання розвивально-виховних ситуацій – форма колективної або групової діяльності під час якої проходить випробування артистичних, інтелектуальних, творчих вмінь учнів, моделювати поведінку, знаходити вірне рішення у складних ситуаціях, розробляти план дій, вигадувати можливі варіанти поведінки тощо.

Вчитель – готує розвивально-виховні ситуації для спільного обговорення або розігрування учнями, об'єднує учнів у малі групи за лічилкою і надає можливість дітям змоделювати групове інсценування, імітацію, пантоміму на певну подану ситуацію і прийняти рішення щодо поведінки людини у ній.

Учні – у групі обговорюють подану ситуацію, розподіляють ролі, розігрують ситуацію за обраною спільно формою, підводять підсумки.

Музична вітальня – форма проведення колективного музичного привітання або ознайомлення учнів із творами музичного мистецтва, організованому вчителями, батьками та учнями напередодні визначної події, свята.

Вчитель – разом із учнями та батьками готують сценарій вітальні, визначають музичні номери для виконання або прослуховування, продумують оформлення кімнати.

Учні – приймають участь у колективній підготовці вітальні та її проведенні, запрошують гостей.

Тематична дискотека – форма проведення колективної справи, з метою ознайомлення учнів із певним напрямком, стилем музики, творчістю видатних музикантів та змістовного проведення відпочинку, танцювальної програми.

Вчитель – висуває пропозиції щодо проведення дискотеки, організує оргкомітет, разом із учнями розподіляє обов'язки, визначає термін проведення дискотеки і обирають ді-джея (або запрошують професіонала).

Учні – приймають участь у підготовці і проведення дискотеки, рекламують захід, запрошують прийняти участь у підготовці.

Школа лідера – форма проведення виховної діяльності, спрямованої на підготовку і виявлення лідерів серед органів учнівського самоврядування та колективу навчального закладу в цілому.

Вчитель – організує роботу школи, планує засідання, обирає відповідну форму для підготовки (тренінг, диспут, тести, анкети).

Учні – приймають участь у навчанні лідерським якостям, вмінням організувати і проводити виховну діяльність, навчають основам спілкування, взаємодії, набувають практичних вмінь.

Театральна вистава – форма проведення виховного заходу у вигляді театральної вистави, яку готує і демонструє акторська труппа навчального закладу.

Вчитель – разом із учнями обирають текст чи уривок твору для вистави, розподіляють ролі, проводять репетиції, готують декорації і костюми, рекламують прем'єру.

Учні – проводять разом із вчителем репетиції, працюють над підготовкою декорацій, костюмів, залучають до співпраці батьків, рекламують прем'єру, готують афішу тощо.

Мистецькі колективи – форма організації позаурочної діяльності талановито обдарованих учнів, спрямованих на набуття сценічних, акторських навичок, формування практичних мистецьких вмінь виконувати та створювати твори мистецтва.

Вчитель (фахівець) – набирає дітей до складу мистецького колективу, планує роботу, проводить заняття на набуття практичних навичок, формує сценічний репертуар, організовує виставки творчих робіт, виступи колективів, навчає дітей основам мистецтва.

Педагог-вихователь, якщо не має відповідної фахової мистецької підготовки, може організувати аматорські мистецькі колективи за власною ініціативою та проводить консультації у фахівців.

Учні – набувають практичних навичок, приймають участь у підборі репертуару, готують твори для виступу, виставки тощо.

Тематичний діалог – форма колективної виховної роботи, на якій відбувається діалог учнів із вчителем за певною обраною темою.

Вчитель – пропонує учням обрати тему діалогу, заздалегідь готує запитання до теми, додаткові матеріали, інформаційні джерела, розподіляє між учнями завдання для підготовки до обраної теми діалогу.

Учні – готують до заходу свої виступи і повідомлення, підбирають демонстраційний матеріал, приймають активну участь в обговоренні проблеми.

Весь виховний захід проходить у вигляді діалогу із вчителем, із митцем, із героєм художнього твору тощо. Закінчується захід підведенням підсумків.

Конкурс творчих робіт – форма проведення виховної діяльності, під час якої учні демонструють свої творчі роботи та приймають участь у конкурсі на кращу творчу роботу.

Вчитель – пропонує учням виконати творчу роботу (техніку виконання і жанр обираються самостійно або за темою конкурсу), обговорює критерії щодо оцінювання робіт, вимоги до оформлення роботи, термін на виконання, запрошує на конкурс компетентне журі.

Учні – обирають тему, жанр, техніку за бажанням, готують роботи та приймають участь у їх презентації.

Можливо виконання творчих робіт і під час проведення конкурсу, коли ведучий пропонує завдання і дає час на їх виконання. У фіналі конкурсу підводять підсумки, нагороджуються учасники.

Захист проектів – форма проведення виховної роботи, в ході якої відбувається захист підготовлених проектів (або і створення творчих учнівських проектів).

Вчитель – заздалегідь визначає із учнями проблеми які цікавлять дітей, об'єднує учнів у малі групи та пропонує за правилами створення проектів підготувати і презентувати проект. Далі вчитель організує проведення захистів учнівських проектів та оцінює ці проекти за допомогою обраних критеріїв та запрошеного журі.

Учні - проходять такі етапи проектної діяльності: підготовчий - обрати тему проекту, скласти план дій, практико-виконавчий - зібрати та обробити інформацію, підготувати порт фолію, заключний - презентувати свій проект для вчителів і учнів навчального закладу.

Можливий варіант створення і захист учнівських проектів під час проведення заходу або підготовка індивідуальних (або парних) учнівських проектів чи групових проектів за участю батьків.

Поетична вітальня – форма виховної роботи, під час якої відбувається зустріч учнів із творчістю певного поета, поезії певного стилю або епохи чи власних учнівських поезій. На поетичну вітальню можна запросити відомого місцевого поета, гостей, батьків.

Вчитель – пропонує учням обрати поета (поетів), творчість яких їм подобається, разом із творчим колективом учнів готує сценарій вітальні, обговорюється оформлення зали, обираються ведучі.

Учні – приймають участь у підготовці і проведенні поетичної вітальні, запрошують гостей, рекламують вечір, оформлюють інформаційний стенд тощо.

Бал – форма проведення виховного заходу, який проходить за всіма правилами балу.

Вчитель – пропонує проведення балу до свята (осінь, Новий рік, весна тощо), разом із учнями та батьками планують підготовку балу, обговорюють умови, оформлення зали, музику, обирають ведучих, пишуть сценарій.

Учні - приймають участь у підготовці до балу, готують конкурси, костюми, роблять рекламу заходу тощо.

Самотестування – форма проведення виховної діяльності, під час якої відбувається тестування учнів, яке вони здійснюють самостійно.

Вчитель – пропонує учням провести самотестування за обраними тестами, подає учням приклад тестів, обговорює форму обробки тестів і підведення підсумків.

Публічна вистава – форма проведення виховного заходу, в ході якого відбувається проведення вистави на розсуд публіки.

Вчитель – пропонує учням обрати п'єсу для підготовки вистави, обирає із числа учнів режисера, костюмера,

декоратора, гримера, звукооператора, дизайнера тощо і організує проведення репетицій, разом із учнями планують хід проведення публічної вистави.

Учні - приймають участь у підготовці, рекламуванні і проведенні вистави, запрошують глядачів і гостей на прем'єру вистави.

Рух учнівської молоді – форма організації колективної справи серед учнівської молоді, яка пропонує певні дії, спрямовані на підтримку ідей, починань, нових колективних традицій серед однолітків. Рух організовується за певних обставин: підготовці лідерів –волонтерів, які популяризують свої ідеї через просвітницьку, ораторську творчу діяльність, залучення однодумців.

Вчитель – пропонує ідею щодо організації руху учнівської молоді, збирає колектив лідерів, разом із учнями планують діяльність, визначають дії кожного, терміни проведення, форми рекламування ідей та перелік корисних справ, які будуть проведені у ході організації руху молоді.

Учні – приймають участь у організації і проведенні заходу, розподіляють обов'язки, визначають терміни проведення.

Після проведення заходу учні разом із вчителем підводять підсумки, визначають активістів.

Експедиція (фольклорна, краєзнавча) – форма проведення довготривалої колективної пошуково-дослідницької діяльності, у ході якої відбувається вивчення особливості місцевості, визначення фольклорних традицій, краєзнавчих особливостей регіону тощо. Кінцевим продуктом творчої діяльності учнів може стати видання газети, портфолію, карти місцевості, підбір експонатів для музею, оформлення альбому, книги, статті тощо.

Вчитель – пропонує учням обрати тему експедиції, планує її роботу, створює із учнями карти експедиції, визначає терміни і кінцеві результати.

Учні – обирають напрямок діяльності, отримують завдання, визначають терміни, проводять дослідницьку пошукову роботу, збирають інформацію, працюють над обробкою матеріалу, оформлюють результати, презентують свої напрацювання.

Літопис колективу навчального закладу – форма виховного довготривалого колективного заходу, спрямованого на складення літопису колективу навчального закладу .

Вчитель – висуває пропозицію учням організувати ведення літопису колективу. Разом із учнями вчитель обирає форму опису важливих подій із життя колективу, стиль опису, частоту записів тощо.

Учні – вирішують питання відповідальних за ведення літопису колективу, розподіляють обов'язки, терміни виконання тощо.

Після того як літопис колективу складено, визначається термін презентації літопису на загальному заході, обговорюється форма презентації літопису, матеріали літопису можуть бути використані для музею, для сценарію випускного вечору тощо.

Екскурсія – форма проведення колективного виховного заходу з метою ознайомлення учнів із визначними історичними місцями регіону, країни, краєзнавчими особливостями місцевості, пам'ятками культури і мистецтва тощо.

Вчитель – висуває пропозицію для учнів та батьків про організацію екскурсії, обирається рада заходу, обговорюється маршрут екскурсії, кошти необхідні для витрат, речі, що потрібні у дорозі.

Учні – обирають маршрут, складають список речей, які необхідні при організації екскурсії, вирішують термінові організаційні питання. Визначають дату проведення екскурсії.

Після проведення екскурсії учні випускають газету, інформаційний лист чи пишуть твір-спогад, збирають і оформлюють фотоколаж тощо.

Бенефіс – форма проведення колективного творчого свята, яке вперше ознайомлює колектив навчального закладу із творчістю нового або діючого колективу (бенефіс вистави, мюзиклу, спектаклю тощо).

Вчитель – разом із учнями готує творчий показ, розподіляє ролі, визначає режисера (або самостійно режисує), проводить кастинг на виконання головних ролей, визначає дії костюмера, гримера, призначає відповідальних за оформлення та музичний супровід бенефісу.

Учні – проводять репетиції бенефісу, рекламують захід, приймають участь у проведенні бенефісу, визначають кращих акторів.

Колаж – форма проведення колективного творчого заходу, спрямованого на створення колективного колажу, в якому представленні різні види техніки.

Вчитель - разом із учнями обирають тему, складають ескіз колажу, розподіляють роботу і підготовлюють матеріали для створення роботи.

Учні – розподіляють роботу, виконують свою ділянку роботи, працюють над колективним виконанням колажу.

Презентація – форма проведення колективного заходу, спрямованого на презентацію, демонстрацію творчих наробок колективу.

Вчитель – пропонує учням обрати проблему, тему презентації, разом із учнями проводить планування роботи, обирає форму проведення презентацій.

Учні – працюють над створенням презентації, розподіляють обсяг роботи, терміни виконання, проводять репетиції.

Захід закінчується показом підготовлених презентацій, оцінює презентації обране журі, відмічається робота кожного члена групи.

Агітбригада – форма проведення виховної роботи, в ході якого проходить творчий віршований, пісенний, театралізований виступ агітбригади за обраною темою.

Вчитель – стає організатором створення колективу агітбригади, разом із учнями складає сценарій виступу агітбригади, планує виступ колективу у навчальному закладі.

Учні – проводять репетиції, добирають музичне оформлення та демонстраційний матеріал (плакати, слайди).

Прес – шоу - форма виховного заходу, який проводиться разом із представниками преси (міської, районної, або навчального закладу), спрямованого на огляд визначних подій із життя колективу навчального закладу. Для обговорення обирають статтю, або кілька статей, зміст яких цікавить усіх.

Вчитель - створює групи журналістів, завданням яких є обговорення проблем, що висвітлюється у статтях.

Учні – обговорюють проблеми, висвітлюють події із життя колективу, готують свої виступи, готують демонстраційний матеріал, беруть бліц-інтерв'ю, обговорюють висновки із статті.

Теле-ревю – форма проведення виховного заходу, на якому пропонується створення ситуації телевізійної програми, де обговорюється важлива, значуща проблема, яка є цікавою, актуальною для колективу навчального закладу.

Вчитель – разом із учнями готує сценарій ревю, запрошує гостей, розподіляє ролі – телеведучих, кореспондентів, представників преси тощо.

Учні – готують сценарій, обговорюють питання оформлення зали, розподіляють ролі, готують матеріал для обговорення.

Аукціон – форма проведення виховного заходу, під час проведення якого відбувається продаж з аукціону ідей, пропозицій, творчих наробок учнів за установлену, вигадану валюту.

Учні - планують роботу та пишуть сценарій аукціону, розподіляють ролі, обирають ведучого, об'єднуються в малі творчі об'єднання та набирають банк ідей, висувають пропозиції.

Ідеї та пропозиції, продані на аукціоні, становлять основу послідовних творчих дій колективу учнів, матеріалом для створення проектів, заходів тощо.

Десант – форма колективного заходу, який проводиться з метою термінової допомоги або певних творчих заходів, що створюється у обмежений час.

Вчитель - наголошує про термінову допомогу (ветеранам, людям похилого віку) або термінової трудової справи у колективі (суботник, прибирання).

Учні – складають план проведення десанту, обговорюють проблеми участі кожного, об'єм робіт, терміни виконання, рекламують захід, запрошують до участі представників підприємств, організацій.

Після проведення десанту учні разом із вчителем підводять підсумки, визначають активістів.

Шоу – програма – форма проведення колективного творчого заходу до свята, визначної події в житті групи, навчального закладу.

Шоу супроводжується яскравим оформленням, присутністю героїв художніх фільмів або «зірок естради».

Вчитель – разом із учнями складають сценарій шоу, розподіляють обов'язки, планують оформлення.

Учні – проводять репетиції, готують номери художньої самодіяльності, обговорюють проблеми виконання ролей,

запрошення гостей, рекламування шоу, підготовки оформлення, костюмів тощо.

Проект – форма виховної діяльності в позаурочний час, яка спрямована на створення проекту, представлення результатів і захисту своїх ідей.

Вчитель – разом із учнями проводить збір ідей щодо вирішення життєво важливих проблем учнів. Далі організує виконання проекту, обговорює форму презентації проекту та його захисту.

Учні – обирають проблему, із неї тему майбутнього проекту, складають план проекту, розподіляють обов'язки, об'єм і терміни виконання. Далі учні збирають інформацію, обробляють її, оформлюють результати діяльності, складають портфоліо проекту, готують презентацію.

Закінчується створення проекту його презентацією та проводять захист проекту.

Журі оцінює проект і нагороджує учасників проекту, визначають участь кожного проектора.

Благодійна акція – форма виховної діяльності колективу учнів, спрямована на проведення певних заходів на надання корисної допомоги тим, хто її потребує.

Вчитель – організує проведення акції, разом із учнями організує, планує роботу, певні дії, надає свої пропозиції, приймає участь у обговоренні сценарію проведення акції.

Учні – планують роботу, розподіляють ролі, визначають терміни проведення акції, визначають тих, кому буде надана допомога (ветерани, люди похилого віку, діти – сиріти, багатодітні сім'ї, бездомні тварини, птахи, рослини тощо)

Проведення акції відбувається у визначений термін, всі події висвітлюються у пресі навчального закладу, підводяться загальні підсумки проведення акції.

Брейн –ринг – форма проведення виховного заходу за прикладом телевізійної гри, в основі якої полягає змагання, де стартом є складне цікаве запитання, а фінішем – вірна відповідь. Необхідною умовою проведення є наявність декількох команд, які швидко реагують на запитання і за невеликий час приймають рішення і подають свою відповідь. Вчитель – пропонує проведення заходу та разом із учнями обирає тему брейн-рингу, формує команди, обирає капітанів і проводить збір запитань до рингу, назначає ведучого.

Учні – готуються командами до участі, збирають і обробляють інформацію за темою, планують роботу з оформленням зали.

Після проведення рингу відбиваються підсумки гри, нагороджуються учасники і призери.

Сократівська бесіда – форма проведення виховного заходу у вигляді бесіди на філософську тему.

Вчитель – пропонує учням обрати тему сократівської бесіди, подає ідеї щодо обробки певних джерел інформації, готує сценарій бесіди, запитання для учнів.

Учні – самостійно готуються до проведення бесіди, читають і обробляють інформаційні джерела, вивчають філософську літературу тощо.

Далі вчитель веде бесіду, задає влучні запитання, підтримує філософський дух бесіди, наводить приклади, аргументи і в цілому підводить висновки із філософських рішень учнів на визначення і вирішення проблеми із життя.

Телефон довіри – форма проведення колективної виховної діяльності, спрямованої на вирішення життєво важливих проблем учнів.

Вчитель – разом із психологом організують дію шкільного телефону довіри, дія якого спрямована на надання власної корисної психологічної допомоги учням на вирішення конфліктних, важливих проблем, які учні не можуть вирішити самотійно. Номер телефону рекламується серед учнів і у батьківському колективі.

Учні – обізнані у наявності психологічної допомоги звертаються до дорослих, вирішують конфліктні ситуації, проблеми насильства у сім'ї, порушення прав дитини, життєвого вибору, правил поведінки, життєвих цінностей тощо.

Філософський стіл – форма проведення виховної роботи, спрямованої на допомогу учням старшої школи у питаннях філософських і соціальних проблем.

Вчитель – заздалегідь пропонує учням до обговорення не більш 5 питань і задає завдання – знайти відповідь у філософській літературі. Перед початком заходу вчитель об'єднує дітей у малі групи, які сідають за круглий стіл та беруть участь у філософському диспуті. Темою круглого столу може стати поняття: совість, воля, щастя, духовна культура, зміст життя тощо.

Учні – готуються до заходу, працюють над джерелами інформації, під час проведення заходу, спираючись на отримані знання та користуючись філософським словником і спеціалізованою літературою приймають участь у філософській дискусії, підводять підсумки бесіди.

Складання індивідуальної програми саморозвитку – форма проведення виховної діяльності, в ході якої відбувається складання учнями власної програми саморозвитку.

Вчитель – пропонує учням переглянути свої можливості: власні риси характеру, рівень інтелекту, здібності, ступінь розвитку цілеспрямованої роботи та волі на позитивне змінення себе, свої мрії й перспективи тощо, спланувати

власну програму саморозвитку на перспективу (3-5 років і більше). У програмі вчитель пропонує визначити мету, головні завдання саморозвитку, напрямки саморозвитку і першочергові заходу (кроки) до здійснення мети.

Учні – за допомогою тестів і підібраних методик, самопостережень визначають власний рівень розвитку, аналізують свої нахили і здібності та визначають свою індивідуальну програму саморозвитку: що потрібно покращити, які якості розвинути, що зробити, яку професію обрати.

Дебати – форма проведення виховного заходу, що відбувається між командами та суддями.

Вчитель – разом із учнями створює дві команди із трьох членів, обирає три акредитованих судді, наглядача за часом і глядачів (публіку).

Учні – беруть участь у дебатах, які відбуваються між командами, що виголошують свою промову та метою їх є переконати суддів, які слідкують за ходом дебатів. Судді працюють за такими принципами: оцінювання команд на основі аргументів та обраними критеріями, присуджування учасникам індивідуальні бали від 0 до 30, оцінювання додержання сутності питання, технологій та помилок.

Виступи команд і відповіді до 5 хв.

Завершуються дебати – обговоренням ходу дебатів суддями, проголошенням результатів (оцінка і аналіз дебатів).

Похід – форма проведення колективного заходу, спрямованого на відпочинок колективу чи ознайомлення учнів із видатними історичними місцями регіону, країни.

Вчитель – висуває пропозицію щодо здійснення походу, обговорює із учнями план проведення походу, маршрут, речі необхідні в поході, план підготовки, сценарій майбутнього заходу.

Учні – організують оргкомітет, запрошують за бажанням батьків, планують дії, складють список речей і сценарій заходу, розподіляють обов'язки.

Після проведення походу учні випускають газету, інформаційний вісник, презентацію тощо.

Круглий стіл – форма проведення виховного заходу під час якого обговорюють важливі проблеми із життя колективу за круглим столом.

Вчитель – висуває пропозицію і разом із учнями складає перелік проблем із життя колективу, які потребують негайного вирішення.

Учні – обговорюють проблем і вирішують ті, які виносяться на обговорення за круглим столом, обирають ведучого.

Правила проведення заходу: визначити проблему та причини її виникнення, отримати різні погляди на проблему, внажити протилежні і східні позиції, визначити думку колективу щодо її розв'язання, скласти перелік справ щодо її вирішення проблеми.

Прес-конференція – форма проведення виховного заходу з метою пробудження інтересу до людей. Подій в тій чи іншій країні.

Вчитель – висуває пропозицію щодо організації прес – конференції. Разом із учнями обирає тему (або теми), які будуть обговорюватися на ній.

Учні – готують свої виступи, готують ролі «послів», які представляють різні країни (партії) та представників преси, кореспондентів журнал, газет, що задають послам запитання.

Фоторепортаж – форма проведення виховного заходу, який організується із метою огляду, фотозвіту важливої події із життя колективу.

Вчитель – пропонує висвітлити подію, зібрати фотоматеріали і підготувати презентацію, фото звіт колективу.

Учні – збирають інформацію, готують відгуки, переглядають фото, беруть інтерв'ю, обговорюють форму представлення події у вигляді репортажу із журналу, газети.

Мобільний консультпункт – форма проведення виховного заходу на протязі якого проводить корисна консультація учнів школи за визначеною обраною проблемою у терміновий час.

Вчитель – пропонує створення консультпункту, разом із учнями називають перелік проблем, які турбують дітей і потребують негайного вирішення, визначають досвідчених людей, спеціалістів у питаннях.

Учні – обговорюють шляхи розрішення проблеми, збирають корисний інформаційний матеріал із визначеної проблеми, готують збірник консультацій, телефонний довідник із зазначенням організацій, перелік спеціалістів тощо.

Мобільний консультпункт діє в школі у визначений термін, в якому працюють спеціалісти і консультанти, що надають корисну допомогу, консультації, надають перелік організацій і телефонів, де можна зустрітися зі спеціалістами.

Інтернет – шоу – форма проведення виховного заходу за допомогою використання інформаційних, телекомунікаційних технологій, засобів Інтернет.

Вчитель – звертається за допомогою до вчителя інформатики, використовуючи можливості мультимедійного класу, планує інтернет-зв'язок із учнями іншого навчального закладу.

Обирається тема спілкування, готуються веб-камера, засоби інтернет, обирається група зв'язківців, кореспондентів, журналістів.

Учні – розподіляють ролі, готуються до зв'язку, визначають терміни, хід зустрічі, готують веб-камеру, мультимедійний екран тощо.

Під час проведення сеансу зустрічі обговорюються спільні проблеми, пропонуються спільні рішення або корисні заходи, планується спільна виховна діяльність, проекти тощо.

Відкрита кафедра – форма проведення виховного заходу під час якого відбувається висування важливих тем, проблем, вирішення спільних заходів, акцій. Правила проведення: відкритість, відвертість думок, толерантність, актуальність тем, стислий виклад думки, прийняття спільних рішень.

Вчитель – пропонує учням назвати проблеми, питання, які їх цікавлять, проводить актуалізацію подій, важливих питань, які терміново потребують вирішення.

Учні – роблять перелік питань, складють пропозиції, думки.

Відкрита кафедра нагадує відкритий мікрофон, коли говорять всі бажаючі, до кафедри запрошуються по черзі, виступи стислі, змістовні, мають наукове обґрунтування, доказовість ідей і пропозицій. Коло думок дає підставу до прийняття спільного рішення колективу на проблему.

Вернісаж – форма проведення виховного заходу, в ході якого складають виставку творчих робіт учнів у вигляді вернісажу за видами і жанрами мистецтва.

Вчитель – висуває пропозицію щодо оформлення вернісажу робіт або ілюстрацій відомих полонез викатник художників.

Учні – за обраними вимогами створюють роботи, добирають відомі ілюстрації. Рекламують захід, запрошують гостей, оформлюють виставку, залу.

Творчий портрет – форма виховного заходу на якому відбувається презентація творчого портрету колективів або учнів навчального закладу, активу тощо.

Вчитель - разом із учнями створюють проект творчого портрету, надають характеристику рисам (здатність до

співпраці, характер взаємовідносин, дружні стосунки, активність, творчість, взаємоповага, взаємовиручка тощо).

Учні – працюють над створення творчого портрету, обговорюють форму презентації наробок, умови музичного, театралізованого супроводу, наявність костюмів, елементів декорацій тощо.

Конкурсна програма – форма проведення виховного заходу у вигляді програми, яка складається із низки конкурсів (однотипних, різнопланових, розважальних, інтелектуальних тощо).

Вчитель – висуває пропозицію щодо проведення заходу, складають раду справи, розподіляють обов'язки, визначають терміни, пишуть сценарій свята.

Учні – готують конкурси (разом із атрибутами), обирають ведучих, пропоять репетиції, добирають до сценарію номери самодіяльності.

Вікторина – форма колективного виховного заходу під час проведення якого відбувається визначення рівня обізнаності учнів у обраній темі.

Вчитель – організує мікроколектив, який готує сценарій вікторини, разом із учнями добирає запитання до вікторини, обговорює форму проведення.

Учні – готують сценарій, прилади, демонстраційний матеріал, визначають термін і час проведення вікторини, обирають журі.

Інтелектуальна гра – форма проведення виховного заходу із метою підвищення інтелектуального рівня учнів.

Вчитель – пропонує скласти раду справи, готує інтелектуальні завдання і проводить набір учнів у команди, запрошує журі.

Учні – готуються до проведення гри, обробляють інформацію, джерела, обирають капітана, визначають термін проведення гри і критерії оцінювання.

Трудові загони, табори праці і відпочинку – форма організації праці і відпочинку дітей під час канікул, в якому відбувається набуття особистісного трудового досвіду учнів, зміцнення колективу і творчий відпочинок.

Вчителі – стають вихователями і організаторами дії загону, табору, складають режим дня, план робіт, план відпочинку, заключають трудові угоди, обговорюють і готують умови для праці, харчування, сну, відпочинку і організують дозвілля дітей.

У загонах і таборах діти проживають, працюють, відпочивають, відвідують гуртки і секції, проводять вільний час, спілкуються.

Така форма діяльності колективу під час канікул можлива лише за наявних умов для праці і відпочинку і додержання всіх санітарно-гігієнічних норм і техніки безпеки.

Мистецькі учнівські виробничі бригади – форма проведення виховної роботи, спрямованої на набуття професійних вмінь, знань і навичок у мистецьких ремеслах, видах, жанрах, завдяки існуванню і організації дії виробничих бригад в учнівському колективі.

Важливими умовами існування бригад є наявність фахівця, умов праці, необхідного обладнання, дотримання санітарних норм і техніки безпеки, наявності продуктів і матеріалу для виготовлення мистецьких творів і їх зберігання.